

Er zijn bezienswaardigheden aan de
Costa Blanca en die zijn

UNIEK

in Spanje of Europa

Er zijn bezienswaardigheden aan de
Costa Blanca en die zijn

UNIEK

in Spanje of Europa

HUGO RENAERTS

Coverfoto: Sita Van Dromme

Inleiding

De provincie Alicante, de provincie die beter bekend is als de Costa Blanca, heeft een uitgebreid toeristisch aanbod. In toeristische folders, brochures, boeken en honderden pagina's van Internet staat dat allemaal beschreven. Maar er zijn dingen waar maar zelden de nadruk op gelegd wordt, al zijn er in de provincie Alicante interessante zaken te zien, die uniek zijn in Spanje, in Europa en zelfs in de wereld. In de provincie Alicante vinden we onder andere in San Fulgencio de hoogste geografische merkpaal van Spanje, in Sant Joan een van de drie Gelaatsdoeken van Christus, in Banyeres en Alcoy de oudste papierfabrieken van Spanje, in Agres het zuidelijkste taxusbos van Europa, in Gorga de oudste olijfbos van Spanje, in Torreveja de enige roze lagune van Europa, in Tibi de oudste stuwdam van Europa, in Alicante het beginpunt van alle hoogtemetingen in Spanje, in Benidorm het hoogste flatgebouw van Europa, in Elche de beroemdste dame van Spanje, het grootste palmbos van Europa en de enige zevenarmige palm van Europa, naast het oudste middeleeuwse mysteriespel ter wereld, in Altea de enige overblijvende getuigenis van de scheuring van de werelddelen en de eerste Russisch-orthodoxe kerk van Spanje, in Vall de Laguar de langste moorse weg van Europa, in Jávea het enige onderwatermuseum van Spanje, in Vall d'Alcalá het grootste overgebleven moorse dorp uit de Comunidad Valenciana, in Alicante de grootste ficus van Spanje....

Daarom niet uniek in Spanje of Europa, maar heel bijzonder zijn nog het monolietenbos van Cuatretondeta, de Nulmeridiaan langs de Costa Blanca, in Jalón een uniek waterreservoir, op de Aitana de diepste verticale grotten, in Villajoyosa een 'Arabisch' paleis... en nog meer heel bijzondere dingen.

Hoe er te komen, met de auto of wandelend, een stuk geschiedenis en achtergronden over deze merkwaardige natuurmonumenten of architectonische juweeltjes, staat allemaal vermeld in het boek 'UNIEK', een ongewone maar bijzondere reis door de provincie Alicante die bij de lezer een diepe indruk zal nalaten.

Inhoud

San Fulgencio: de Vértice Geodésico in de Sierra del Molar ...9	
Meridiaan 0	11
Cuatretordeta: de ‘broeders’ van de Serella	14
Sant Joan, het gelaat van Christus	17
Villajoyosa: het paleis van dokter Ezquerdo	24
Balones, een ‘Belgisch’ dorp	26
Alfajara: Cova de les Finestres	29
Banyeres en Alcoi, de eerste Spaanse papierfabrieken	32
Agres: de bekroonde sneeuwput	37
Agres: het zuidelijkste taxusbos van Europa	41
Villajoyosa: de toren van Hercules	43
Gorga: de oudste olijfbom van Spanje	45
Torreveja: de enige Europese roze lagune	48
Alicante: de grootste ficus van Spanje	52
Castell de Castells: de monumentale rotsbogen	55
Tibi: de oudste stuwdam van Europa	57
Aigües: het ‘spook’kuuroord	60
Alcoi: de indrukwekkende waterval	65
Alicante: vanaf hier meet men de hoogte in Spanje	67
Guardamar del Segura: het rápita	71
Benidorm: het hoogste flatgebouw van Europa	75
Denia: de Playmobil-zeerover	78
Novelda: de Gaudí-kerk	82
Laguar: alpinismo in een rivierbedding	86
Elche: Spanjes beroemdste dame	89
Elche: het enige overblijvende middeleeuws mysteriespel	95
Jalón: het merkwaardige bogenreservoir	98
Altea: de explosie van Pangea	100
Laguar: de langste moorse weg van Europa	103
Elche: het grootste palmbos van Europa	107
Elche: de unieke ‘keizerlijke palm’	108
Elche: de Palma Blanca en de palmprocessie	112
Aitana: de diepste verticale grotten van Alicante	115
Jávea: het eerste Spaanse onderwatermuseum	118
Vall d’Alcalá: het grootste overgebleven moorse dorp	121
Altea: de eerste Russisch-orthodoxe kerk van Spanje	124

San Fulgencio: de ‘Vértice Geodésico’ in de Sierra del Molar

San Fulgencio, in het Valenciaans Sant Fulgenci, ligt in het zuiden van de provincie Alicante, in het gewest Vega Baja del Segura.

San Fulgencio is om twee redenen uniek. In 2012 was 77,92% van de inwoners uit het buitenland afkomstig, het hoogste aantal van heel Spanje.

Daarna zakte dit tot 63,07% in 2019, waarmee San Fulgencio het dorp was met verhoudingsgewijs de meeste buitenlanders van heel Spanje en een dorp waar Engels zo goed als de spreektaal was geworden, omdat de Britse inwoners de Spaanse in aantal overtroffen.

De geschiedenis van San Fulgencio begon in de achttiende eeuw, toen D. Luis Antonio de Belluga y Moncada, bisschop van Cartagena, een project startte om de moerasgebieden bij de monding van de rivier Segura te dempen en geschikt te maken voor de landbouw. Dit project had al dadelijk een groot succes.

Het eerste contingent inwoners, dat zich hier vestigde en de eerste huizen bouwde, was afkomstig uit de vallei van de rivier Segura in Murcia.

San Fulgencio leefde dus hoofdzakelijk van de landbouw, maar sinds 2000 heeft ook het toerisme een belangrijke economische inbreng. Een duidelijke landweg laat de wandelaar toe om naar de top van de Sierra del Molar te wandelen en daar de hoogste ‘Vértice Geodésico’ van Spanje te bewonderen, dertien meter hoog.

Op vele bergtoppen staan witte paaltjes die een geografische positie aanduiden door middel van driehoeksverhouding met andere paaltjes.

De exacte positie helpt om topografische kaarten op schaal te maken. In Spanje zijn er in totaal 11.000 van deze paaltjes, die uniform zijn, namelijk 120 centimeter hoog en met een diameter van 30 centimeter op een vierkante betonnen basis. Sinds 1975 zijn ze beschermd door de wet op Geodesische en Geofysische Signalen. De paal op de Sierra del Molar is uitzonderlijk dertien meter hoog.

Hoe er te komen?

Vanaf de nationale weg 332, tussen Santa Pola en Guardamar del Segura, neemt men de CV-859 tot in San Fulgencio.

Vanaf de autosnelweg AP-7 neemt de afrit naar Dolores, dat men bereikt via de CV-9206.

In Dolores neemt men de CV-859 tot in San Fulgencio.

Om deze bijzondere constructie te bekijken, kunnen we er een wandeling van maken, te voet de heuvel op.

Die wandeling is wel bijna elf kilometer lang. We parkeren daarvoor de auto op een open plek bij een landweg naast een omheind domein waar brandhout verkocht wordt. Vanaf hier zien we al de paal en in die richting begeeft men zich. De weg brengt ons tegenover de paal, maar dan gaat het door struikgewas er naar toe.

Deze top van de sierra de Molar staat bekend als *La Plana* en met een hoogte van 89 meter is het de hoogste top van deze sierra. De rondwandeling staat goed aangeduid, maar we kunnen ook dezelfde weg terug nemen naar de auto.

Meridiaan 0

De nulmeridiaan is van alle mogelijke meridianen diegene die als nullijn is aangewezen. Deze nullijn is van belang bij cartografie, navigatie en landmeetkunde, omdat ze samen met de evenaar de oorsprong geeft van geografische coördinaten voor plaatsbepaling op aarde. Waar de evenaar een geografisch vanzelfsprekende keuze is, aangezien deze haaks staat op de aardrotatie en precies in het midden tussen de polen ligt, is de keuze voor een bepaalde nulmeridiaan arbitrair en eerder politiek of praktisch dan geografisch bepaald.

In 1884 werd de Meridiaan van Greenwich gekozen als wereldwijd geldende nulmeridiaan, zij het dat in de praktijk meestal de IERS referentiemeridiaan gehanteerd wordt, die daar iets van afwijkt.

Een meridiaan is een denkbeeldige lijn over het aardoppervlak, haaks op de evenaar, tussen noordpool en zuidpool.

Het aantal meridianen is oneindig groot, maar slechts eentje daarvan is de nulmeridiaan.

Elk geografisch coördinatensysteem heeft een nullijn en dus een ijkpunt nodig.

Naar het noorden en zuiden telt men in breedtegraden, vanaf de evenaar, naar het oosten en westen in lengtegraden, vanaf de nulmeridiaan.

Met deze twee eenheden (plus eventueel de hoogte) kan elke plaats op aarde eenduidig worden aangegeven in een stelsel van geografische coördinaten.

De meridiaan van Greenwich is in 1685 vastgelegd door de Engelse astronoom John Flamsteed. Flamsteed werd in 1675 door koning Charles II als eerste benoemd tot ‘Astronomeer Royal’ en daarmee was hij ook directeur van het Koninklijk Greenwich Observatorium, dat in 1676, 10 jaar na de Franse tegenhanger, werd geopend. Hierna is de meridiaan een paar maal iets naar het oosten verplaatst, omdat er iedere keer een nieuwere meridiaankijker werd aangeschaft, om met George Biddell Airy in 1851 zijn huidige positie te krijgen.

Vanwege het belang van de zeevaart voor de natie legde het Observatorium van Greenwich zich onder andere toe op het publiceren van zeer nauwkeurige astronomische tabellen. Mede hierdoor werd de meridiaan van Greenwich eind negentiende eeuw door zo'n 70% van de internationale scheepvaart gebruikt.

De nulmeridiaan dankt zijn naam omdat hij langs het Koninklijk Observatorium van Greenwich in Londen passeert en loopt door acht landen: Engeland, Frankrijk, Spanje, Algerije, Mali, Burkina Faso, Togo en Ghana. In Spanje loopt hij door onder andere Zaragoza en Castellón en in de provincie Alicante door El Verger, Beniarbeig, Llosa de Camaxo, Jalón en Calp/Altea (puerto Campomanes).

Er zijn ook enkele aanduidingen aangebracht. Bij **Les Deveses**, ten noorden van Denia, staat een wereldbol en een bord langs de weg Marines-Racons bij km 9,800, maar ook bij de brug van **Beniarbeig** en in **La Llosa de Camaxo** wordt de lijn aangeduid.

De wereldbol en het bord in Les Deveses, ten noorden van Denia

De aanduidingen in Beniarbeig en La Llosa de Camaxo

Bij Wikiloc vinden we een fietsroute door het gewest Marina Alta, waarbij we alle plaatsen aandoen waar die meridiaan passeert.

De nulmeridiaan wordt ook gebruikt in de literatuur.

Het boek ‘Twintigduizend mijlen onder zee’ van Jules Verne dateert uit 1870, en in die tijd was de meridiaan van Greenwich nog geen wereldstandaard. De schrijver vraagt aan kapitein Nemo welke nulmeridiaan hij hanteert, om zo te achterhalen uit welk land de kapitein afkomstig is. Nemo trapt er echter niet in, hij noemt de meridiaan van Parijs omdat de schrijver uit Frankrijk komt.

In het stripalbum ‘De schat van Scharlaken Rackham’ door Hergé, bemerkt Kuifje, dat ze verkeerd zoeken naar de schat op basis van de nulmeridiaan van Greenwich, terwijl ridder Hadoque de meridiaan van Parijs hanteerde.

In Umberto Eco's roman ‘Het eiland van de vorige dag’ strandt de edelman Roberto de La Grive met zijn schip voor de kust van een eiland. Hij concludeert aan de hand van de nulmeridiaan dat tussen het schip en het eiland de datumgrens moet lopen, waarop hij een groot aantal opeenzettingen over tijdreizen maakt.

